

О.В. Іванчук канд. екон. наук, доц. (*Університет економіки та права “КРОК”, м. Київ*)

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ПРИ АНАЛІЗІ ОБ'ЄКТІВ ІНВЕСТУВАННЯ

Розвиток економіки України та проблеми, що стають сьогодні актуальними в економіці свідчать про необхідність збільшення інвестицій. У сучасних економічних умовах у багатьох вітчизняних підприємств гостро стає проблема розробки інвестиційних проектів і залучення вітчизняних і закордонних інвесторів. Отже, розвиток процесу інвестування повинен знаходити своє втілення за допомогою поглиблення процесу відтворення капіталу, розробки нових методичних підходів при аналізі ефективності інвестицій.

Поява теорії ефективного ринку спонукала економістів по-новому подивитись на проблему вибору об'єктів інвестування. При цьому основними методами аналізу є методи фундаментальної і технічної школи, котрі здатні в деяких випадках точніше, ніж біржа, оцінити довгострокові перспективи окремих випусків цінних паперів і розпізнати випуски, що мають більший потенціал росту. Теорія ефективного ринку має пряме відношення до проблеми спостереження динаміки в статистичних рядах ринкової вартості акцій і її прогнозування. Дві головні школи в системі аналізу фондових ринків являють собою два типи інвестиційного аналізу випадкових цінових змін.

Економісти використовують показники біржової торгівлі для аналізу і прогнозування ситуації в економіці та господарчій кон'юктурі країни у загальних рисах. Для аналізу торгівлі цінними паперами суттєве значення має вивчення таких загальноекономічних показників, як валовий національний продукт країни, національний дохід, прибутки населення, обсяг капіталовкладень, споживчі витрати, темпи інфляції, тощо.

Проблема динаміки біржових курсів в розрізі галузей і окремих компаній вирішується в межах аналізу цінних паперів, що являє собою сукупність різноманітних економіко-теоретичних і фінансових концепцій, а також методів економічної і математичної статистики, що описують ринок цінних паперів, а також ринок інвестицій. В країнах західної Європи, в межах аналізу об'єктів інвестування, як окремого напрямку економічного аналізу, кілька шкіл застосовують різноманітні підходи: визначення закономірності руху курсів цінних паперів; вивчення тенденцій біржової кон'юкттури і прогнозування її на майбутнє; передбачення напрямків змін і величини курсів окремих

випусків акцій і облігацій, як об'єктів інвестування; вироблення ринкової тактики і стратегії для власників цінних паперів.

В сучасних умовах все більше значення в аналізі об'єктів інвестування набуває математичне моделювання і прогнозування коливань курсів акцій і облігацій (їх математична обробка у відповідності з принципами конкретної моделі).

Фундаментальна школа та її визнаний голова Б.Грехем основну увагу при аналізі звертає на фінансовий стан корпорацій, виплачуванні ним дивіденди, поточну ставку відсотків та ін. Така інформація дозволяє скласти точне уявлення про справжню цінність акцій і облігацій і вірогідні напрямки руху їх курсів, як об'єктів для інвестицій. Технічна школа виходить з того, що вся інформація, суттєва з точки зору "фундаментальної школи", враховується в курсах цінних паперів ще до їх опублікування. Для Б.Грехема кінцевою метою всього аналізу цінних паперів є встановлення їх "реальної вартості", величина якої визначається "активами, дивідендами і перспективами компанії, а також фактором управління...". Спосіб визначення реальної вартості акцій і облігацій полягає у вивченні балансових звітів та інших матеріалів, надрукованих корпораціями, для чого Грехем розробив ряд спеціальних показників.

Важливою особливістю методологічного підходу є те, що визначальне значення надається аналізу біржових курсів не лише на мікрорівні, але із врахуванням циклічного характеру відтворення як в економіці в цілому, так і в окремих галузях та на підприємствах, що і визначає стан біржової кон'юнктури.

В сучасних умовах все більше значення набуває частина аналізу ринку інвестицій, зосереджена на розробці інвестиційної політики для значних індивідуальних власників акцій та облігацій, особливо для кредитно-фінансових закладів у власності та під управлінням яких знаходяться величезні пакети цінних паперів. Найбільш простим методом здійснення інвестицій є диверсифікація. Довготривалі ж перспективи інвестиційної політики можуть бути визначені за допомогою "вартісного підходу" Б.Грехема: при умові, якщо на базі виявлення реальної вартості паперів можна зробити висновок про те, що "акції в дійсності коштують більше, ніж інвестор за них заплатив, то тоді він може розглядати цей випуск як придатний об'єкт для вкладень ...".

Економічний аналіз цінних паперів дає добрі орієнтири для інвесторів і дозволяє, враховуючи мету і потреби конкретного інвестора, здійснити необхідні попередні етапи в процесі формування його портфеля активів.